DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)
4. oktober 1991 *

I sag C-183/90,

angående en anmodning, som Nederlandenes Hoge Raad i medfør af protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978 L 304, s. 17) har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Berend Jan van Dalfsen,

Jantina Timmerman,

Harm van Dalfsen,

Jentje Harmke,

Gerard van Dalfsen

mod

Bernard van Loon,

Theodora Berendsen,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 37 og 38 i konventionen af 27. september 1968,

* Processprog: nederlandsk.

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, G. F. Mancini, og dommerne T. F. O'Higgins, C. N. Kakouris, F. A. Schockweiler og P. J. G. Kapteyn,

generaladvokat: W. Van Gerven
justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg:

— af den tyske regering ved Ministerialrat Christof Böhmer, Forbundsjustitsministeriet

— den nederlandske regering ved secretaris-generaal B. R. Bot, Udenrigsministeriet

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved B. J. Drijber, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der er afgivet mundtligt indlæg af Kommissionen i retsmødet den 18. juni 1991,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 11. juli 1991,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 1. juni 1990, indgået til Domstolen den 11. juni 1990, har Nederlandenes Hoge Raad i henhold til protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager

(EFT 1978 L 304, s. 17, herefter benævnt »konventionen«) stillet tre præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af konventionens artikel 37, stk. 2, og artikel 38, stk. 1.

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag for Hoge Raad mellem B. J. Van Dalfsen, J. Timmerman, H. Van Dalfsen, J. Harmke og G. Van Dalfsen (herefter benævnt »Van Dalfsen m.fl.«), der har bopæl i Nederlandene, og B. Van Loon og T. Berendsen (herefter benævnt »Van Loon m.fl.«), der bor i Belgien.

3 Af de sagsakter, der er fremsendt til Domstolen, fremgår, at Vrederechter (fredsdommeren) i kanton Herentals (Belgien) ved dom af 21. oktober 1986 — i en sag, der var anlagt af Van Dalfsen m.fl. mod Van Loon m.fl. — ikke havde taget sagsøgernes principale påstand om ophævelse af en lejekontrakt mellem hovedsagens parter til følge, hvorimod Van Dalfsen m.fl. i princippet fik medhold i deres subsidiære påstand om, at Van Loon m.fl. skulle godtgøre sagsøgerne udgifterne til varige forbedringer, de havde foretaget af den lejede ejendom. I denne anledning skulle der indhentes en sagkyndig erklæring til fastsættelse af den nøjagtige værdi. For så vidt angik et af Van Loon m.fl. fremsat modkrav, tilpligtede retten Van Dalfsen m.fl. at betale Van Loon m.fl. et beløb på 2 700 000 BFR med tillæg af rente i skyldig leje. Dommen blev erklæret »umiddelbart eksigibel, uanset ethvert retsmiddel, og uden sikkerhedsstillelse«.

4 Den 17. december 1986 ankede Van Dalfsen m.fl. den fældende del af dommen til Rechtbank van eerste aanleg, Turnhout (Belgien).

5 Van Loon m.fl. indgav begæring til præsidenten for Arrondissementsrechtbank, Zwolle (Nederlandene), om tilladelse til fuldbyrdelse af den belgiske Vrederechter's dom i Nederlandene, jf. konventionens artikel 31. Ved afgørelse af 23. januar 1987 meddelte præsidenten for Arrondissementsrechtbank tilladelse hertil.

6 Van Dalfsen m.fl. appellerede den 2. april 1987 denne afgørelse til Arrondissementsrechtbank, Zwolle, jf. konventionens artikel 36. Under denne appelsag nedlagde Van Dalfsen m.fl. alene påstand om, at Arrondissementsrechtbank skulle udsætte appelsagen, jf. konventionens artikel 38, stk. 1, under henvisning til, at de havde appelleret den dom, der var afsagt af Vrederechter, Herentals, og havde stillet bankgaranti for det beløb, de ved dommen var blevet tilpligtet at betale Van Loon m.fl.; de henviste endvidere til, at de i princippet havde fået medhold i deres subsidiære påstand om betaling, samt at værdien ved en foreløbig sagkyndig vurdering var blevet fastsat til 477 954 BFR.

7 Ved kendelse af 13. april 1988 fastslog Arrondissementsrechtbank, Zwolle, at begæringen om udsættelse ikke kunne tages til følge, da Van Dalfsen m.fl. ikke havde fremført andre grunde til støtte for sin begæring end grunde, den udenlandske ret kunne have taget i betragtning ved sin afgørelse; i samme afgørelse forkastede Arrondissementsrechtbank appellen og gav hermed tilladelse til, at den af den belgiske Vrederechter afsagte dom kunne fuldbyrdes i Nederlandene, dog således at retten ex officio som vilkår for fuldbyrdelsen krævede, at Van Loon m.fl. stillede en bankgaranti, jf. konventionens artikel 38, sidste stykke, på 478 000 BFR, indtil der var truffet endelig afgørelse om Van Dalfsen m.fl.'s subsidiære påstand.

8 Van Dalfsen m.fl. anfægtede denne afgørelse ved kassationsappel, jf. konventionens artikel 37, stk. 2, til Nederlandenes Hoge Raad. Som eneste kassationsgrund gjorde de gældende, at Arrondissementsrechtbank havde foretaget en urigtig bedømmelse af rækkevidden af de beføjelser, der ved konventionens artikel 38 er tillagt »den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen« i samme artikels forstand. Ifølge Van Dalfsen m.fl. skal en ret, der træffer afgørelse i henhold til denne bestemmelse, tage hensyn til samtlige de omstændigheder, som den udenlandske ret allerede kunne have taget i betragtning i sin afgørelse, og herunder vurdere udsigten til, at der gives medhold i den ankesag, der er eller vil blive anlagt i en anden kontraherende stat.

9 Nederlandenes Hoge Raad har indledningsvis rejst spørgsmål om, hvorvidt den indankede dom må anses for en »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelses-

sagen«, jf. konventionens artikel 37, stk. 2. I benægtende fald vil den af Van Dalfsen m.fl. indbragte kassationsappel være at afvise. I bekræftende fald vil kassationsappellen derimod skulle realitetsbehandles, og der vil herefter opstå spørgsmål om rækkevidden af de beføjelser, der ved konventionens artikel 38 er tillagt »den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen«.

10 Under henvisning til, at tvisten således rejser spørgsmål om fortolkningen af konventionen, har Nederlandenes Hoge Raad i medfør af protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen ved dom af 1. juni 1990 besluttet at udsætte sagen, indtil Domstolen har truffet præjudiciel afgørelse om følgende spørgsmål:

»1) Kan afgørelser, som træffes af 'den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen', om en eventuel anvendelse af rettens beføjelser i henhold til Bruxelles-konventionens artikel 38, henholdsvis om anvendelse af beføjelserne på en bestemt måde, betragtes som 'den afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen', således at de i henhold til konventionens artikel 37, stk. 2, i Nederlandene kan anfægtes ved kassationsappel?

2) Har det betydning for besvarelsen af spørgsmål 1, om de i spørgsmålet nævnte afgørelser, som træffes i henhold til konventionens artikel 38, er indeholdt i den (endelige) dom, hvorved der træffes afgørelse i appel- eller genoptagelsessagen?

3) Kan 'den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen',

a) også anvende sine beføjelser efter konventionens artikel 38, stk. 1, såfremt den part, der har anfægtet afgørelsen, ikke fremfører andre grunde til støtte for sin begæring om, at afgørelsen udsættes, eller at tilladelse til fuldbyrdelsen gøres betinget af, at der stilles sikkerhed, end grunde, som den udenlandske ret kunne have taget i betragtning ved sin afgørelse,

b) kun anvende sine beføjelser efter konventionens artikel 38, stk. 1, såfremt den nævnte begæring også eller udelukkende støttes på anbringender, der ikke er fremført for den udenlandske ret, eller

c) kun anvende sine beføjelser efter konventionens artikel 38, stk. 1, såfremt begæringen også eller udelukkende støttes på anbringender, som ikke kunne være fremført for den udenlandske ret, fordi den part, der har anfægtet afgørelsen, ikke dengang havde kendskab til de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for anbringenderne?«

11 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt de skriftlige indlæg, der er indgivet til Domstolen, henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

12 Indledningsvis bemærkes, at konventionens artikel 37, stk. 2, og artikel 38, stk. 1, er indeholdt i konventionens afsnit III, afdeling 2, om fuldbyrdelse af retsafgørelser, som er eksigible i den stat, hvor de er truffet.

13 Ifølge konventionens artikel 31 kan sådanne afgørelser fuldbyrdes i en anden kontraherende stat, når de på begæring af en berettiget part er blevet erklæret for eksigible i sidstnævnte stat af en af de i konventionens artikel 32 anførte retter, jf. reglerne herfor i konventionens artikel 33, 34 og 35 samt artikel 42-45. Det bemærkes navnlig, at den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, ikke på dette tidspunkt af sagens behandling kan fremsætte sine bemærkninger, at fuldbyrdelsesbegæringen kun kan afslås af en af de i artikel 27 og 28 anførte grunde, samt at den udenlandske afgørelse i intet tilfælde kan efterprøves med hensyn til sagens realitet, jf. konventionens artikel 34.

14 Såfremt fuldbyrdelse tillades, kan den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, i medfør af konventionens artikel 36 anfægte afgørelsen ved appel eller genoptagelse

for en af de i konventionens artikel 37, stk. 1, anførte retter. I konventionens artikel 39 bestemmes det, at så længe fristen for appel eller genoptagelse ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appel- eller genoptagelsessagen, kan der kun anvendes sikrede retsmidler vedrørende den parts formuegoder, mod hvem fuldbyrdelsen begæres.

15 For det tilfælde, at den udenlandske afgørelse, som begæres fuldbyrdet, er anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse i domsstaten, eller fristen herfor endnu ikke er udløbet, bestemmes det i konventionens artikel 38, at den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen, efter begæring fra den part, som har indbragt sagen i medfør af artikel 36, kan udsætte sin afgørelse. I henhold til konventionens artikel 38, sidste stykke, kan den pågældende ret endvidere gøre fuldbyrdelsen betinget af, at den part, der har opnået fuldbyrdelsestilladelse, stiller sikkerhed.

16 Ifølge konventionens artikel 37, stk. 2, kan den afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen, kun anfægtes ved en kassationsappel eller et tilsvarende retsmiddel.

Spørgsmål 1 og 2

17 Med de to første præjudicielle spørgsmål, som findes at burde behandles under et, søger den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om konventionens artikel 37, stk. 2, skal fortolkes således, at en afgørelse, som er truffet i henhold til konventionens artikel 38, og hvorved den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen vedrørende en tilladelse til fuldbyrdelse af en retsafgørelse afsagt i en anden kontraherende stat, har nægtet at udsætte sagen og har stillet krav om, at den part, der har opnået fuldbyrdelsestilladelse, stiller sikkerhed, er en »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen«, jf. konventionens artikel 37, stk. 2, således at den kan anfægtes ved en kassationsappel eller et tilsvarende retsmiddel. Den forelæggende ret har endvidere rejst spørgsmål om, hvorvidt det har betydning for besvarelsen af spørgsmålet, om den afgørelse, der er truffet i henhold til konventionens artikel 38, og den »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen«, jf. konventionens artikel 37, stk. 2, er indeholdt i én og samme retsafgørelse.

18 Hertil bemærkes for det første, at konventionen ikke indeholder en definition af udtrykket »den afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen«, jf. artikel 37, stk. 2.

19 Det bemærkes endvidere, at Domstolen har antaget, at der bør anlægges en snæver fortolkning af begrebet »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen«, jf. konventionens artikel 37, stk. 2, idet den i dom af 27. november 1984 (sag 258/83, Brennero mod Wendel, Sml. s. 3971, præmis 15) har udtalt, at bestemmelsen efter konventionens almindelige opbygning og på baggrund af, at et af dens væsentligste formål er at forenkle proceduren i fuldbyrdelsesstaten, ikke kan udstrækkes, således at den også tillader et retsmiddel mod en anden afgørelse end den endelige afgørelse i appel- eller genoptagelsessagen, som f.eks. et retsmiddel mod en procesledende eller en foreløbig afgørelse om, at der skal foretages bevisførelse.

20 Også i det sagkyndige udvalgs rapport vedrørende konventionen (EFT 1979 C 59, s. 1) understreges nødvendigheden af, at konventionens artikel 37, stk. 2, fortolkes strengt. Det udtales således, at »en ophobning af appel- eller genoptagelsessager, som af den tabende part udelukkende ville kunne anvendes i den hensigt at forhale sagen, ville betyde en hindring af den med konventionen tilstræbte frie bevægelighed for domme«.

21 Af det således anførte — samt af den omstændighed, at der med konventionen tilstræbes fri bevægelighed for domme, idet der med henblik herpå er indført en enkel og hurtig procedure i den kontraherende stat, hvor en udenlandsk retsafgørelse begæres fuldbyrdet — følger, at udtrykket »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen« i konventionens artikel 37, stk. 2, skal forstås således, at det alene omfatter retsafgørelser, hvorved der træffes realitetsafgørelse i en appel- eller genoptagelsessag vedrørende en afgørelse om tilladelse til fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden kontraherende stat, og at afgørelser truffet i henhold til konventionens artikel 38 ikke er omfattet.

22 Det bemærkes endvidere, at de procedurer, der er omhandlet henholdsvis i konventionens artikel 36 og artikel 38 — også for det tilfælde, hvor afgørelsen om ikke at udsætte sagen eller om, at der skal stilles sikkerhed, er indeholdt i samme afgørelse som realitetsafgørelsen i appel- eller genoptagelsessagen vedrørende fuldbyrdelsestilladelsen — vedrører forskellige forhold.

23 Den i artikel 36 indeholdte appel- eller genoptagelsesadgang vedrører således det retlige spørgsmål om, hvorvidt fuldbyrdelsestilladelse er blevet meddelt med rette, når henses til de grunde, der udtømmende er anført i konventionens artikel 27 og 28, mens afgørelsen om udsættelse eller sikkerhedsstillelse i henhold til artikel 38 er en accessorisk foranstaltning, der har til formål at regulere retssagens videre forløb, hvilket forudsætter en interesseafvejning i det indbyrdes forhold mellem fordringshaveren og skyldneren.

24 Af disse grunde kan en afgørelse i henhold til konventionens artikel 38 ikke sidestilles med en afgørelse, hvorved en appel- eller genoptagelsesbegæring vedrørende en fuldbyrdelsestilladelse tages til følge eller forkastes, heller ikke selv om afgørelsen i henhold til artikel 38 formelt set indgår som en del af samme retsafgørelse.

25 Heraf følger, at selv hvor en afgørelse i henhold til konventionens artikel 38 er indeholdt i samme retsafgørelse som den, hvorved der træffes realitetsafgørelse i en appel- eller genoptagelsessag vedrørende en fuldbyrdelsestilladelse, kan en sådan afgørelse ikke anses for at være en »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen«, jf. konventionens artikel 37, stk. 2, og afgørelsen kan således ikke anfægtes ved kassationsappel.

26 Den forelæggende rets første og andet spørgsmål bør derfor besvares med, at konventionens artikel 37, stk. 2, skal fortolkes således, at en afgørelse i henhold til konventionens artikel 38, hvorved den ret, der behandler appel- eller genoptagel-

sessagen vedrørende tilladelse til fuldbyrdelse af en i en anden kontraherende stat truffen retsafgørelse, har truffet beslutning om ikke at udsætte sin afgørelse samt om, at den, der har opnået fuldbyrdelsestilladelse, skal stille sikkerhed, ikke er en »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen«, som omhandlet i konventionens artikel 37, stk. 2, hvorfor den ikke kan anfægtes ved en kassationsappel eller et tilsvarende retsmiddel. Det har ingen betydning for besvarelsen af dette spørgsmål, om den afgørelse, der er truffet i henhold til konventionens artikel 38, og den »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen«, jf. konventionens artikel 37, stk. 2, er indeholdt i samme retsafgørelse.

Spørgsmål 3

27 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om konventionens artikel 38, stk. 1, skal fortolkes således, at den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen vedrørende en tilladelse til fuldbyrdelse af en i en anden kontraherende stat truffen retsafgørelse, ved påkendelsen af en begæring om udsættelse af sagen i henhold til samme bestemmelse kun kan tillægge de anbringender betydning, som den part, der har indgivet begæringen, ikke kunne have gjort gældende for retten i domsstaten, eller om retten ved en sådan afgørelse ligeledes kan tage hensyn til anbringender, der tidligere er gjort gældende for den udenlandske retsinstans, samt anbringender, som denne ikke havde kendskab til, da den traf sin afgørelse, fordi den part, der har anlagt appel- eller genoptagelsessagen, undlod at gøre dem gældende.

28 Med henblik på besvarelsen af dette spørgsmål bemærkes for det første, at konventionens artikel 31, stk. 1, indeholder et princip om, at de i en kontraherende stat trufne retsafgørelser, som er eksigible i den pågældende stat, kan fuldbyrdes i en anden kontraherende stat, også selv om de ikke har opnået formel retskraft.

29 Der er gjort undtagelse fra dette princip ved den adgang til at udsætte sagen, der ved konventionens artikel 38, stk. 1, er indrømmet den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen vedrørende en tilladelse til fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden kontraherende stat. Ifølge rapporten fra det sagkyndige udvalg, der blev nedsat i forbindelse med udarbejdelsen af konventionen, er

det med denne undtagelse tilsigtet at »beskytte den, mod hvem fuldbyrdelse begæres, mod ulemper, som eventuelt ville kunne affødes af fuldbyrdelsen af afgørelser, som endnu ikke har fået retskraft, og som måtte blive ændret«; dette er således modstykket til den ensidighed, der er karakteristisk for den i konventionens artikel 31 ff. omhandlede eksekvaturproces.

30 Under hensyn til, at konventionens artikel 38, stk. 1, er en undtagelse, følger det heraf, at bestemmelsen skal fortolkes snævert, da der ellers er risiko for, at der gøres indgreb i den virkning, der er tilsigtet med konventionens artikel 31, og at man ikke opnår det tilsigtede formål, nemlig at sikre den frie bevægelighed for domme ved at tillade, at eksigible retsafgørelser, der er afsagt i én kontraherende stat, kan fuldbyrdes i en anden kontraherende stat.

31 Det bemærkes endvidere, at konventionens artikel 34, stk. 3, fastslår et grundlæggende princip om, at en afgørelse, der er truffet i domsstaten, i intet tilfælde kan efterprøves med hensyn til sagens realitet af retterne i den stat, hvor fuldbyrdelsen begæres.

32 Såfremt den ret, som behandler sagen, ved sin afgørelse af en begæring om udsættelse, jf. konventionens artikel 38, stk. 1, kunne tillægge anbringender, der tidligere var blevet fremført for den udenlandske retsinstans, betydning, ville der være en reel risiko for, at retten direkte eller indirekte foretog en efterprøvelse af den udenlandske retsafgørelses realitet, hvilket konventionen udtrykkeligt forbyder. Det samme ville være tilfældet, såfremt retten havde adgang til at foretage en bedømmelse af udsigten til, at der gives medhold i en ordinær appel- eller genoptagelsessag, som allerede er anlagt eller vil blive anlagt i domsstaten.

33 Af disse grunde kan konventionens artikel 38, stk. 1, ikke fortolkes således, at den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen, ved sin påkendelse af en begæring om udsættelse af afgørelsen kan tage hensyn til anbringender, der allerede er blevet gjort gældende for den udenlandske domstol.

34 Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen, ved sin påkendelse af en begæring om udsættelse af afgørelsen i henhold til konventionens artikel 38, stk. 1, kan tillægge anbringender, som den udenlandske retsinstans ikke havde kendskab til, da den traf sin afgørelse, som følge af, at den part, der har anlagt appel- eller genoptagelsessagen, undlod at gøre dem gældende, bemærkes, at Domstolen i dom af 4. februar 1988 (sag 145/86, Hoffmann mod Krieg, Sml. s. 645) vedrørende konventionens artikel 36 har fastslået, at den part, som ikke har anfægtet en afgørelse, ikke senere kan fremsætte en indsigelse, som kunne være gjort gældende til støtte herfor.

35 Det bemærkes imidlertid, at dette princip finder tilsvarende anvendelse på konventionens artikel 38, stk. 1. Konventionens systematik og navnlig princippet om fri bevægelighed for domme, der er et af konventionens hovedformål, er således til hinder for, at en part, der har undladt at gøre anbringender gældende for den udenlandske retsinstans, senere kan gøre dem gældende for den ret, der i henhold til artikel 38, stk. 1, skal påkende en begæring om udsættelse af afgørelsen i appel- eller genoptagelsessagen vedrørende fuldbyrdelsestilladelsen.

36 Konventionens artikel 38, stk. 1, kan derfor heller ikke fortolkes således, at den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen, ved sin påkendelse af en begæring om udsættelse af afgørelsen i henhold til denne bestemmelse, kan tage hensyn til anbringender, som den udenlandske retsinstans ikke havde kendskab til, da den traf sin afgørelse, som følge af, at den part der har anlagt appel- eller genoptagelsessagen, undlod at gøre dem gældende.

37 Af det således anførte følger, at den forelæggende rets tredje spørgsmål må besvares med, at konventionens artikel 38, stk. 1, skal fortolkes således, at den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen vedrørende en tilladelse til fuldbyrdelse af en i en anden kontraherende stat truffen retsafgørelse, ved påkendelsen af en

begæring om udsættelse af sagen i henhold til denne bestemmelse kun kan tillægge de anbringender betydning, som den part, der har indgivet begæringen, ikke kunne have gjort gældende for retten i domsstaten.

Sagens omkostninger

38 De udgifter, der er afholdt af den tyske regering, den nederlandske regering og af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt af Nederlandenes Hoge Raad ved dom af 1. juni 1990, for ret:

1) Artikel 37, stk. 2, i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, skal fortolkes således, at en afgørelse i henhold til konventionens artikel 38, hvorved den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen vedrørende tilladelse til fuldbyrdelse af en i en anden kontraherende stat truffen retsafgørelse, har truffet beslutning om ikke at udsætte sin afgørelse samt om, at den, der har opnået fuldbyrdelsestilladelse, skal stille sikkerhed, ikke er en »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen« som omhandlet i konventionens artikel 37, stk. 2, hvorfor den ikke kan anfægtes ved en kassationsappel eller et tilsvarende retsmiddel. Det har ingen betydning for besvarelsen af dette spørgsmål, om den afgørelse, der er truffet i henhold til konventionens artikel 38, og den »afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen«, jf. konventionens artikel 37, stk. 2, er indeholdt i samme retsafgørelse.

2) Konventionens artikel 38, stk. 1, skal fortolkes således, at den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen vedrørende en tilladelse til fuldbyrdelse af en i en anden kontraherende stat truffen retsafgørelse, ved påkendelsen af en begæring om udsættelse af sagen i henhold til denne bestemmelse kun kan tillægge de anbringender betydning, som den part, der har indgivet begæringen, ikke kunne have gjort gældende for retten i domsstaten.

Mancini O'Higgins

Kakouris Schockweiler Kapteyn

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 4. oktober 1991.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

G. F. Mancini
Formand for Sjette Afdeling